

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นที่มีเพศและบทบาททางเพศแตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 คะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงจะสูงกว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชาย

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันจำแนกตามเพศตามตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buhrmester & Furman (1987 : 1101-1113) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กหญิงชายชาวอเมริกา จำนวน 417 คน พบว่าในช่วงก่อนวัยรุ่นเด็กหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทสูงกว่าเด็กชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่า เด็กหญิงจะรายงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนมากกว่าเด็กชาย เช่น งานวิจัยของ Sharabany และคณะ (1981 ; 800-808) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กชาวอิสราเอลจำนวน 408 คน พบว่าเด็กหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทสูงกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jones (1985) และงานวิจัยของ Dembo & Jones (1989) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กชาวอเมริกัน และพบเช่นเดียวกันว่าในช่วงวัยก่อนวัยรุ่นเด็กหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทสูงกว่าเด็กชาย ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เด็กหญิงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่าเด็กชายเป็นเพราะขบวนการสังคมประกิด (Donvan & Adelson 1966, อ้างถึงใน Berndt 1982 : 1447) อันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และความคาดหวังของสังคมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมของเพศชายและเพศหญิง เพราะถ้าสังคมมีความคาดหวังต่อเด็กชายและเด็กหญิง

ต่างกันก็ย่อมจะมีแนวทางการปฏิบัติและฝึกรอบรมต่อเพศชายและเพศหญิงต่างกันด้วย (นิตยกุล อรรถนุพรรณ, 2530 ; 4) ดังที่เราจะพบได้เสมอ ๆ ในงานวิจัยว่า พ่อแม่มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อลูกชายหญิงต่างกัน เช่น พ่อจะเข้มงวดต่อลูกชายมากกว่าลูกสาว แม่จะต้องการให้ลูกสาวสะอาดเรียบร้อยและเชื่อฟังมากกว่าลูกชาย และเด็กชายมักจะได้รับเสรีภาพในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง เป็นต้น (Baumrind and Black, 1967; Sears, Maccoby and Levin, 1957 Cited by Schneider, 1976 : 214 อ้างถึงใน นิตยกุล อรรถนุพรรณ, 2530 ; 4) ในวัฒนธรรมหลาย ๆ วัฒนธรรมเด็กชายจะได้รับการอบรมมาห่มั่นในความสำเร็จของงานและเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนเด็กหญิงจะได้รับการฝึกหัดเรื่องความรับผิดชอบ การเชื่อฟัง และการเอาใจใส่ดูแลผู้อื่น (Barry, Bacon and Child, 1957 : 332) และมีงานวิจัยของ Block (1973 : 517 อ้างถึงใน นิตยกุล อรรถนุพรรณ, 2530 ; 4) ได้ศึกษาถึงแนวการอบรมและการปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูกชาย-หญิง โดยเปรียบเทียบผลงานวิจัยอื่น ๆ อีกหลายฉบับ เช่น Miller and Swanson 1958, Brun-Galbrandsen, 1958 อ้างถึงใน (นิตยกุล อรรถนุพรรณ, 2530 ; 4) ก็พบว่าพ่อแม่ของเด็กชายจะมีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างจากพ่อแม่ของเด็กหญิง ซึ่งแนวทางที่พ่อแม่ใช้ในการอบรมสำหรับเด็กชายในหลาย ๆ ระดับอายุ จะเน้นที่การประสบความสำเร็จในงาน การแข่งขัน การควบคุมอารมณ์ การควบคุมความรู้สึก และการเคารพในกฎระเบียบ แต่จะสนับสนุนให้เด็กหญิงพัฒนาความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกับผู้อื่น กล่าวคือถึงปัญหาของตน สามารถแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผยและสนใจความเป็นอยู่ของผู้อื่น

ดังนั้น เมื่อเด็กชายและเด็กหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังจากสังคมที่แตกต่างกัน โดยในเด็กชายจะเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลา การที่จะผลักดันตนเองให้ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยเน้นบทบาทของผู้นำ การตัดสินใจ การแข่งขัน ฯลฯ ส่วนในเด็กหญิงจะเน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์และความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ (ฉันทิมา ทิมากร, 2534 ; 9) รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิท จึงทำให้เด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชาย

สมมติฐานข้อที่ 2 เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำนวนตามบทบาททางเพศในตารางที่ 14 พบว่าเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของชเชฟ (Scheffe) ดังตารางที่ 15 พบว่าเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบแอนดรอจีไม่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงสุด รองลงมา ได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูง และรองลงมา ได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูง และอันดับสุดท้าย คือ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาททางเพศไม่เด่นชัดตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบแอนดรอจีไม่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่า 3 กลุ่มต่อไปนี้ คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบไม่ชัดเจน กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูง และกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีความเป็นหญิงสูงตามลำดับ และในทางตรงกันข้ามกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่ากลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัด และกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูงตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีความเป็นชายสูง และกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับทุกกลุ่มแล้ว 2 กลุ่มนี้ถือได้ว่ามีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dembo & Jones (1989) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างอายุและบทบาททางเพศในการพัฒนาความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนในช่วงวัยเด็กจนถึงวัยรุ่น พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูงจะมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำกว่าทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (งานวิจัยของ Dembo & Jones ไม่มีกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบไม่เด่นชัด) จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ในกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ

เพื่อนสนิทเพศเดียวกันเป็นลักษณะที่มีอยู่สูงในบุคคลที่มีลักษณะความเป็นหญิงสูง อันได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีนี และเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูง ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะความเป็นหญิงต่ำ อันได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูง และเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทไม่เด่นชัด จะมีลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำเช่นกัน สาเหตุที่ทำให้เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำกว่ากลุ่มอื่น เป็นเพราะว่าเด็กกลุ่มนี้จะได้รับการอบรมจากบิดามารดา รวมถึงความคาดหวังจากสังคมที่แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นชาย ฉะนั้น การที่จะแสดงความสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกันมาก ๆ นั้น เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมกับเพศของตน จึงทำให้เด็กกลุ่มนี้มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทต่ำ ส่วนในกลุ่มที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดซึ่งเป็กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงต่ำ ทั้งคู่ นั้น ก็มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะบุคคลที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดจะเป็นบุคคลที่มีความสับสนบทบาทของตน เนื่องจากมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตนตามที่สังคมกำหนดไว้อย่างไม่ชัดเจน เป็นผลทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทด้วย จึงทำให้มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำ สำหรับกลุ่มที่มีบทบาทแอนโดรจีนี คือ บุคคลที่มีลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายสูงทั้งคู่ นั้นมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงที่สุด ซึ่งปัจจุบันบทบาทดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะมีมากขึ้น ดูได้จากตารางที่ 16 และเป็นที่ต้องการของสังคมมากขึ้น เพราะการที่มีบทบาทชายหญิงสูงทั้งคู่ เช่นนี้จะช่วยให้ชายปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากบทบาทนี้มีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงมีความสามารถในการปรับตัวในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับสูง ทำให้ชายสามารถประสบความสำเร็จในการระบิคิดชอบนอกบ้านได้ดี และในขณะที่เดียวกันก็สามารถช่วยแบ่งเบาภาระในบ้าน เช่น ช่วยดูแลบุตรได้ดีเช่นกัน สำหรับกลุ่มที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูงนั้น ก็มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทอยู่ในระดับสูง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเป็นลักษณะที่มีมากในเพศหญิง (Berndt, 1981 c; Bigelow & LaGaipa 1980; Douvan & Adelson 1966 Cited by Berndt, 1982 : 1450) เมื่อพิจารณาแบบวัดบทบาททางเพศที่ใช้นในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย

ข้อกระทงที่วัดลักษณะความเป็นชาย 10 ข้อ ข้อกระทงที่วัดลักษณะความเป็นหญิง 10 ข้อ และ ข้อกระทงที่วัดลักษณะความเป็นกลางอีก 10 ข้อ (ลักษณะความเป็นกลางไม่ได้นำมาคิดคะแนน) พบว่าข้อกระทงที่วัดลักษณะความเป็นชายจะเน้นเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เช่น การเป็นผู้นำ การกล้าแสดงออก การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น ส่วนข้อกระทงที่วัดลักษณะความเป็นหญิงนั้น จะเป็นลักษณะของการกระทำที่จะสนับสนุนหรือเป็นผลดีต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมไปถึงความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การมีลักษณะเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อ่อนโยน ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิท ฉะนั้น เมื่อบุคคลมีลักษณะความเป็นหญิงอยู่ในตัวสูงก็ย่อมจะต้องมีลักษณะของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทสูงตามไปด้วย จึงทำให้ผู้ชายที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูงมีลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทสูงด้วยเช่นกัน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้เด่นชัดว่าลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างเพศชายจะมีอยู่สูงในกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นหญิงสูง ซึ่งได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีไน และบทบาทความเป็นหญิงสูง ส่วนในกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นหญิงต่ำ คือ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูงและบทบาทแบบไม่เด่นชัด จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำเช่นกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 เด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำนวนความบทบาททางเพศในตารางที่ 16 พบว่าเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังตารางที่ 17 พบว่าเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีไนมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงสุด รองลงมาได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูง และรองลงมาได้แก่ เด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นชายสูง และอันดับสุดท้าย คือ เด็กก่อนวัยรุ่น

เพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัด สำหรับกลุ่มที่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีมีมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่ากลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัด ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ที่เหลือ อันได้แก่ กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีมีกับกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูง และกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นชายสูงนั้น มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dembo & Jones (1989) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีมี และบทบาทความเป็นหญิงสูงนั้นมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงไม่แตกต่างกัน (งานวิจัยของ Dembo & Jones ไม่มีกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบทบาททางเพศแบบไม่เด่นชัด และบทบาทความเป็นชายสูง)

การที่กลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำกว่าบทบาททางเพศแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากว่าบทบาทไม่เด่นชัดเป็นบทบาทที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่ ผู้ที่มีบทบาทแบบนี้ถือว่าเป็นผู้ไม่ประสบความสำเร็จในการแสวงหาเอกลักษณ์บทบาททางเพศ มีความสับสนในบทบาทของตนเอง เนื่องจากมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตนตามที่สังคมกำหนดไว้อย่างไม่ชัดเจน เป็นผลทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทอันเป็นงานทางสังคมที่สำคัญสำหรับเด็กวัยนี้ไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิกา (จันทิกา ทิมากร, 2534 : 85) ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดจะมีความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนต่างที่สูท

สำหรับกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีมีมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกัน ไม่แตกต่างจากกลุ่มเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูงและบทบาทความเป็นชายสูงนั้น ชี้ให้เห็นเด่นชัดว่าในเพศหญิงส่วนใหญ่มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทอยู่ในระดับสูงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ก็เนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังของสังคมที่สนับสนุนและเปิดโอกาสให้เด็กหญิงส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นบทบาทใดได้แสดงออกทางด้านอารมณ์และความรู้สึก อันได้แก่ การรู้จักเอาใจใส่ดูแลผู้อื่น สามารถแสดง

ความรู้สึกลักษณะเปิดเผย สนใจในความเป็นอยู่ของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับผู้อื่น รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิท ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีอยู่ในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (Berndt 1981 C : Bigelow & La Gaipa 1980; Douvan & Adelson 1966 Cited by Berndt, 1982 : 1450) จึงทำให้ออกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีนี บทบาทความเป็นหญิงสูง และบทบาทความเป็นชายสูง ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันอยู่ในระดับสูง และถ้าพิจารณาจากตารางที่ 19, 20, 21, 22 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงทุกบทบาททางเพศกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายทุกบทบาททางเพศ ซึ่งได้แก่ ในตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีนีกับเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทแบบแอนโดรจีนี ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูงกับเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นหญิงสูง ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทความเป็นชายสูงกับเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทความเป็นชายสูง และตารางที่ 22 เปรียบเทียบคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงที่มีบทบาทไม่เด่นชัดกับเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาทไม่เด่นชัด พบว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงทุกบทบาททางเพศจะสูงกว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันในกลุ่มตัวอย่างเพศชายทุกบทบาททางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการยืนยันอย่างเด่นชัดว่าในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทอยู่ในระดับสูงนั่นเอง ถึงแม้ว่าในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดจะมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงบทบาทอื่น ๆ แต่เมื่อนำไปเทียบกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดซึ่งมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทต่ำที่สุด ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบทบาทแบบไม่เด่นชัดก็ยังมีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาทไม่เด่นชัดดังแสดงไว้ในตารางที่ 22

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงไม่ว่าบทบาทใด ๆ ก็มีคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันอยู่ในระดับสูงนั่นเอง

สมมติฐานข้อที่ 4 คะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนิ จะไม่แตกต่างกับคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิง

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนิกับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในตารางที่ 18 พบว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนิกับคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนิซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นผลมาจากขบวนการสังคมประกิด อันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังของสังคม โดยในสังคมไทย พ่อแม่ มักจะเลี้ยงดูเด็กชายโดยให้อิสระและสนับสนุนให้เข้มแข็งและแสดงพฤติกรรมตรงตามเพศมากกว่าเด็กหญิง ในขณะที่เด็กหญิงพ่อแม่จะเน้นให้มีปฏิสัมพันธ์ เอาใจใส่ อบอุ่น ให้ความสำคัญความรู้สึกของผู้อื่น รวมทั้งสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม และเมื่อใดที่เด็กชายแสดงพฤติกรรมของเพศตรงข้าม เด็กชายจะถูกลงโทษและต่อว่าอย่างรุนแรง นอกจากสังคมในบ้านแล้วสังคมนอกบ้าน เช่น สังคมโรงเรียน อันได้แก่ กลุ่มเพื่อนก็จะเข้ามามีบทบาทโดยจะยอมรับเข้ากลุ่มถ้าเด็กชายแสดงลักษณะความเป็นชาย แต่จะแสดงการต่อต้านถ้าเด็กชายแสดงลักษณะความเป็นหญิง (ชวนพิศ สันติโรจน์ประไพ, 2534 : 64) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Basow (Basow, 1986 : 127 อ้างถึงใน ชวนพิศ สันติโรจน์ประไพ, 2535 : 2) ที่พบว่ากลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อบทบาททางเพศของเด็กมากกว่าพ่อแม่ โดยบุคคลที่แสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของสังคมจะได้รับการยอมรับจากเพื่อนมากกว่าคนที่แสดงพฤติกรรมของเพศตรงข้าม และยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยเฉพาะพฤติกรรมรักร่วมเพศมีให้เห็น

มากมายในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีการศึกษาและสำรวจพบว่าอัตราความเป็นรักร่วมเพศพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ในเพศชายประมาณร้อยละ 5-10 ในเพศหญิงประมาณร้อยละ 1-2 (ดวงใจ กสานติกุล, 2532 ก;21 อ้างถึงใน พรุ่ง วงศ์จรัสกุล, 2533 ; 1) และจากการศึกษาของศูนย์สุขภาพจิต โดยตรงศักดิ์ ทะละภักดิ์ และคณะ ได้รายงานว่ามีผู้มาขอรับบริการที่ศูนย์สุขภาพจิตเกี่ยวกับปัญหาการร่วมเพศมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเป็นชายร้อยละ 85 และหญิงร้อยละ 15 อายุระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุด และรองลงมา คือ อายุระหว่าง 13-19 ปีตามลำดับ (ตรงศักดิ์ ทะละภักดิ์, ดวงมัลย์ เริกสาราญ และวันชัย ชาญสิทธิ์, 2520 ; 24-25 อ้างถึงใน พรุ่ง วงศ์จรัสกุล, 2533 ; 1) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนายแพทย์สมโรจน์ (สมโรจน์ สุขวัฒน์, 2524 ; 543 อ้างถึงใน คางชัย บัวล้อมมาบ, 2535 ; 2) ฝ่ายจิตเวชของโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยาได้ศึกษาผู้ป่วยที่มีปัญหาการร่วมเพศ ยืนยันว่าผู้ป่วยมีจำนวนมากขึ้น มีปัญหาสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดู การเลียนแบบในสังคมและปัญหาทางจิตใจ

สำหรับสังคมไทยปัจจุบันพฤติกรรมรักร่วมเพศยังไม่เป็นที่ยอมรับ และถูกมองในลักษณะของความผิดปกติ วิปริตทางเพศ วิดตาร เป็นที่น่ารังเกียจและเป็นปัญหาของสังคม (พรุ่ง วงศ์จรัสกุล 2533 ; 1) เนื่องจากบุคคลเหล่านี้จะมีความสับสนในเอกลักษณ์ทางเพศของตนเอง ไม่มีความสุขในชีวิต มีความละเอียดอ่อนอยู่ในใจทำให้ต้องเปลี่ยนที่อยู่เสมอ เกิดความอิจฉาริษยา ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ดังที่เราได้เห็นทั่วไปตามหน้าหนังสือพิมพ์ (วัลลภ ปิยะมรินทร์ธรรม, 2530 ก;5 อ้างถึงใน อรอนงค์ นิยมธรรม, 2531 ; 1) ปัญหาที่กล่าวมาล้วนทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองในปัจจุบันตระหนักตกใจกลัวว่าลูกหลานของตนจะมีพฤติกรรมดังกล่าว จึงให้ความสนใจในการป้องกันแก้ไขมาให้ลูกหลานของตนมีพัฒนาการที่คิดเพศ (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, 2530 ; 20) โดยเฉพาะในเรื่องการคบเพื่อน พ่อแม่คงจะรู้สึกไม่สบายใจและไม่สนับสนุนถ้าหากสังเกตเห็นว่า บุตรชายมีความสนิทสนมรักใคร่กับเพื่อนเพศเดียวกันมากเป็นพิเศษ และสำหรับตัวเด็กชายเองก็อาจจะถูกล้อเลียนรวมทั้งไม่เป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนถ้าเด็กชายแสดงความสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกันมากเกินไป จากเหตุผลเหล่านี้อาจจะ เป็นสาเหตุที่ทำให้คะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศชายที่มีบทบาททางเพศแบบแอนโดรจีนิต่ากว่าคะแนนความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันของเด็กก่อนวัยรุ่นเพศหญิงทั้งหมด

จากผลการวิเคราะห์ทั้งหมดจึงพอจะกล่าวได้ว่า เพศและบทบาททางเพศมีผลต่อความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันในช่วงก่อนวัยรุ่น โดยในเพศหญิงทุกบทบาททางเพศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่าเพศชายทุกบทบาททางเพศ และเมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพศชายพบว่า เพศชายที่มีลักษณะความเป็นหญิงสูง อันได้แก่ กลุ่มบทบาทแบบแอนโดรจีนี และกลุ่มบทบาทความเป็นหญิงสูง จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันสูงกว่าเพศชายที่มีลักษณะความเป็นหญิงต่ำ ซึ่งได้แก่ กลุ่มบทบาทความเป็นชายสูงและกลุ่มบทบาทใหม่เด่นชัด สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงพบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทเพศเดียวกันเมื่ออยู่สูงเกือบทุก ๆ บทบาท ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการอบรมเลี้ยงดู ความคาดหวังของสังคม ตลอดจนวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย